

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 16 mei 2018

Onderwerp : Visie op de toekomst van De Risse Groep.
Kenmerk : 490303/490313

Geachte raadsleden,

In de raadsinformatiebrief van juni 2017 is toegezegd in het voorjaar van 2018 een visie op de toekomst van De Risse Groep voor te leggen. Wij informeren u hierbij over de stand van zaken rondom deze toezegging.

Aanleiding

In januari 2015 is de Participatiewet van kracht geworden. Een van de elementen van de Participatiewet is de onmogelijkheid voor mensen met een arbeidsbeperking om in te stromen in de bestaande structuur van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert wordt de WSW uitgevoerd door het Sociale Werkvoorzieningsbedrijf De Risse Groep.

Bestaande werknemers in Sociale Werkvoorzieningsbedrijven behouden hun rechten tot aan hun individuele pensioendatum. Er is dus sprake van een langdurig proces van natuurlijke uitstroom uit deze bedrijven. De krimp die hierdoor vanaf 2015 is ontstaan verloopt niet evenredig met de afname van de middelen voor Wsw-medewerkers in het Participatiebudget. Vanaf de invoering van de Participatiewet wordt de Wsw-subsidie zes jaar lang met € 500,- per standaard eenheid gekort. Totaal gaat het om € 3.000,- per standaard eenheid in 2020. Hierdoor wordt per jaar circa € 300.000,- minder subsidie ontvangen.

Op termijn betekent dit dat het exploitatieresultaat van De Risse Groep negatief wordt en niet meer kan worden gecompenseerd vanuit de reserves. De financiële risico's voor de gemeenten nemen daarom in de tijd toe. Volgens de meerjarenraming wordt vanaf 2022 een hogere gemeentelijke bijdrage gevraagd.

Tijdljn

Sinds 2013 is onderzoek verricht naar een mogelijke fusie met Westrom, het Sociale Werkvoorzieningsbedrijf van Midden-Limburg Oost. Deze fusie zou kansen moeten bieden om de gevolgen voor de exploitatie van beide bedrijven op te vangen. Na een intensief verkenningstraject is eind 2016 besloten om het fusieproces tussen Westrom en De Risse Groep te stoppen. Naar aanleiding

van dat besluit is in 2017 opnieuw gekeken naar wat er nodig is om op termijn een robuuste organisatie te kunnen zijn en een sluitende exploitatie te hebben en te houden. Bestuurders en ambtenaren van de drie deelnemende gemeenten en het managementteam van De Risse Groep hebben hiervoor gezamenlijk een toekomstvisie verkend. De raad is middels een raadsinformatiebrief in juni 2017 van de eerste verkenning op de toekomstvisie op de hoogte gebracht en aan de raad is toegezegd om met de gemeenteraad een bijeenkomst te plannen. In oktober 2017 heeft deze bijeenkomst middels een themasessie plaatsgevonden en onder de werktitel 'sluitende aanpak' is een sociaal domein brede aanpak aan de raad gepresenteerd.

Een toekomstvisie voor De Risse Groep

De conclusie op basis van die eerste verkenning is dat het creëren van een nieuwe toekomstvisie een majeur project is. Om dat zorgvuldig en integraal te doen is het noodzakelijk om de werkwijze aan te passen. Het oplossen van de naderende exploitatieproblematiek kan niet gezien worden als een op zichzelf staand probleem. De Participatiewet is onderdeel van drie met elkaar samenhangende decentralisaties in het sociaal domein. Een duurzame oplossing kan alleen worden gevonden vanuit een integraal beeld van de ontwikkelingen in het sociaal domein bij de betrokken gemeenten. Daarvoor moet in kaart worden gebracht aan welke vormen van ondersteuning structureel behoefte is. Daarbij moet ook worden gekeken naar de wijze van uitvoering van taken en op welke manier daarin innovatie en transformatie kan worden bereikt. Pas als dat beeld compleet is kan worden beoordeeld of en in welke van deze behoeften het beste door De Risse Groep kan worden voorzien. De ontwikkelingen in het sociaal domein bepalen dus de behoefte aan een uitvoeringsorganisatie en niet de heersende problematiek bij een uitvoeringsonderdeel.

Oriëntatie op een Sociaal Domein brede aanpak

Uit de uitgevoerde verkenning kan geconcludeerd worden dat:

- De ontwikkeling in het sociaal domein voorop staat. De bijdrage van De Risse Groep aan het sociaal domein is een afgeleide daarvan.
- De primaire vraag niet is op welke wijze we de exploitatie van De Risse Groep op orde houden. De kernvraag is welke meerwaarde De Risse Groep kan en moet leveren aan de verdere ontwikkeling van het sociaal domein.
- Op basis van duidelijke keuzes ten aanzien van de ontwikkeling in het sociaal domein in de komende jaren ook de opdracht aan De Risse Groep kan worden gedefinieerd.

Op basis van bovengenoemde conclusies heeft een werkgroep onder leiding van een extern adviseur de contouren uitgezet om te komen tot een oriëntatie op een Sociaal Domein brede aanpak waarbij we op zoek gaan naar integrale aanpakken, samen met inwoners en directe betrokken partners, in het sociaal domein. Primair richten we de focus op participatievraagstukken, zowel maatschappelijke participatie als arbeidsparticipatie. Daarbij zijn onderstaande vragen aan de orde:

- Bij welke onderwerpen zien wij mogelijkheden om de ontwikkeling in het sociaal domein een krachtige impuls te geven? Hierbij kunt u denken aan activiteiten om maatschappelijke participatie en arbeidsparticipatie te stimuleren.
- Hoe zorgen wij ervoor dat lokale uitgangspunten en beleidskaders uit het sociaal domein centraal blijven staan?
- Hoe ontwikkelen we het perspectief op de ontwikkeling samen met inwoners en direct betrokken partners?

De contouren voor het oriëntatietraject sluiten aan bij het gedachtengoed van de doorbraakprojecten sociaal domein. Deze kleinschalige projecten hebben als doel om binnen het sociaal domein zaken anders en beter te doen. De projecten beogen te stimuleren dat barrières en schotten worden geslecht, processen worden gemoderniseerd, samenwerking wordt geïntensiveerd en de kwaliteit in de keten rond de inwoner centraal staat.

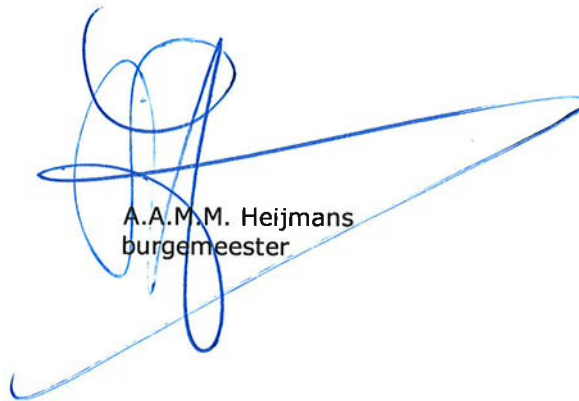
Bij het werken aan de contouren om te komen tot een oriëntatietraject Sociaal Domein brede aanpak, is duidelijk geworden dat de gemeente Cranendonck op basis van beleidskeuzes in 2014 de ontwikkeling van het sociaal domein in Cranendonck al richting heeft gegeven. Een verdere oriëntatie in Cranendonck is vanuit dat perspectief niet opportuun. Om die reden is ervoor gekozen om de oriëntatie te beperken tot de gemeenten Nederweert en Weert. De resultaten van de oriëntatie en de ontwikkelingen in het sociaal domein binnen Cranendonck worden wel met elkaar gedeeld. Zodra de mogelijke rol van De Risse Groep wordt geagendeerd sluit Cranendonck weer aan.

Het oriëntatietraject Sociaal Domein brede aanpak, wordt inclusief een planning en begroting, naar verwachting voor het zomerreces, aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd. In het oriëntatietraject worden geen besluiten genomen over de ontwikkeling van het sociaal domein of over de opdracht voor De Risse Groep. Het oriëntatietraject geeft aan hoe de besluitvorming wordt voorbereid en onderbouwd, op welke wijze de direct betrokken partners in het sociaal domein worden betrokken en wanneer de raden van de gemeenten Nederweert en Weert hierover inhoudelijk een besluit kunnen nemen. Naar verwachting ligt er eind eerste kwartaal 2019 een voldragen advies met bijbehorend plan van aanpak. Op basis van dat advies kunnen de raden tot besluitvorming komen over de ontwikkeling van het sociaal domein en de meerwaarde van De Risse Groep voor het sociaal domein met de bijbehorende ontwikkelopdracht. Op basis van die besluitvorming kunnen vervolgens het bestuur en de directie van De Risse Groep hun strategie en implementatieplan voor De Risse Groep verder uitwerken.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

G. Brinkman
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester